

ODRŽANA 1. SJEDNICA ODBORA ZA PRAĆENJE "U SJENI"

Dana 5. svibnja 2015. godine u Zagrebu, održana je 1. sjednica Odbora za praćenje "u sjeni" Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.

OPĆA KONFERENCIJA O LOKALNOM RAZVOJU POD VODSTVOM ZAJEDNICE

U organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Uprava ribarstva u suradnji s Europskom komisijom i FARNET-om, organizirala je u Petrčanima, kod Zadra "Opću konferenciju o lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice (CLLD)".

UVODNA RIJEČ

Poštovane čitateljice i čitatelji,

zadovoljstvo mi je predstaviti vam **prvi broj mjesečnih E-novina Uprave ribarstva**. Naš cilj je informiranje o važnijim događanjima i aktivnostima Uprave ribarstva u proteklom mjesecu, te najave za slijedeći mjesec. Želimo obuhvatiti sve segmente našega rada kako bi naš rad bio transparentniji i javnosti dostupniji, naročito našim ribarima, uzgajivačima i prerađivačima, ali i svim ostalima zainteresiranima.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju mnoge stvari su se promijenile u hrvatskom ribarstvu. Ono je polučilo mnoge prednosti, od ravnopravnog sudjelovanja na velikom tržištu Europske unije, ali nažalost i od ograničenja kojima se trebaju prilagoditi određeni oblici ribolova. Nova Zajednička ribarstvena politika EU pruža mogućnosti kako bi se prepoznale specifičnosti našega ribolova, što iziskuje veliki trud i napor, puno rada i naravno suradnju svih dionika kako bi svi skupa napravili najbolje za naše ribarstvo. Naše mišljenje je da bez ove uske suradnje administracije, sektora i znanosti nećemo postići ništa ili vrlo malo, smatramo da sve informacije trebaju biti dostupne svima, i u tome smjeru želimo raditi i dalje.

Zajednička ribarstvena politika EU vrlo je opsežna i uključuje segmente upravljanja resursima, upravljanja flotom, nadzor i kontrolu, uređenje tržišta, financiranje kroz državne potpore i fondove EU. Obveze koje propisuju Uredbe EU su brojne i da bi se sve odradilo na vrijeme i u interesu našega ribarstva potrebno je izraditi niz dokumenata, pregovarati, održavati sastanke i razgovore sa dionicima sektora, znanošću, ali i kolegama iz Europske komisije. Ono što se nikako ne smije zanemariti i što je vrlo značajno je sudjelovanje predstavnika sektora u organizacijama, primjerice MEDAC-u u dijelu ribolova, te FEAP-u u dijelu akvakulture.

Moram napomenuti da su trenutne aktivnosti Uprave ribarstva značajno fokusirane na završetak izrade Operativnoga programa za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko

razdoblje 2014.-2020. godina, što je temelj za korištenje fondova EU i ulaganja u razvoj sektora, tako da će i veliki dio teksta biti usmjeren upravo na Operativni program.

Za kraj, pozivam vas da nam se pridružite u svijetu informacija vezanim uz ribarstvo u Republici Hrvatskoj, i želim vam ugodno čitanje. Također, pozivamo vas da nam dostavite teme koje bi željeli čitati u ovim novinama u narednim mjesecima.

POMOĆNIK MINISTRA

mr. sc. Ante Mišura

DOGAĐANJA

ODRŽANA 1. SJEDNICA ODBORA ZA PRAĆENJE "U SJENI"

Dana **5. svibnja 2015. godine** u Zagrebu, održana je 1. sjednica Odbora za praćenje provedbe Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020. "*u sjeni*".

Odbor za praćenje predstavlja stalno tijelo koje će osiguravati učinkovitost i kvalitetu provedbe Operativnog programa i to, među ostalim, odobravanjem kriterija za odabir operacija u okviru mjera iz Operativnog programa, praćenjem napretka provedbe i rezultata provedbe Operativnog programa, odobravanjem godišnjih i završnih

izvješća o provedbi Operativnog programa i provedbom ostalih dužnosti sukladno relevantnoj regulativi Europske unije koja uređuje provedbu **Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)**.

Osnivač Odbora za praćenje je **Upravljačko tijelo** za Operativni program, odnosno Uprava ribarstva pri Ministarstvu poljoprivrede. Sukladno odredbama regulative Europske unije, pri imenovanju članova Odbora za praćenje uzima se u obzir načelo partnerstva i jednaka zastupljenost svih relevantnih partnera. Do odobrenja Operativnog programa od strane Europske komisije Odbor za praćenje će djelovati u svojstvu Odbora za praćenje "*u sjeni*".

Na sjednici su sudjelovali predstavnici tijela državne uprave, jedinica regionalne i lokalne vlasti, predstavnici sektora, ekonomskih i socijalnih partnera, tijela civilnog društva, nevladinih organizacija, znanstvenih institucija, te predstavnici Europske komisije koji također sudjeluju u radu Odbora za praćenje.

Cilj sjednice bio je predstaviti nacrt Operativnog programa službeno upućenog Europskoj komisiji u veljači 2015. godine, te informirati članove o aktivnostima koje se planiraju kroz isti provoditi u ovom programskom razdoblju. Osim toga, predstavnici Upravljačkog tijela su članovima predstavili prijedloge kriterija za odabir operacija u okviru provedbe mjere stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture i mjere prerade proizvoda ribarstva i akvakulture, a koje Odbor za praćenje odobrava prije njihove primjene, tj. prije odabira operacija za sufinanciranje kroz Operativni program.

ODRŽANA "OPĆA KONFERENCIJA O LOKALNOM RAZVOJU POD VODSTVOM ZAJEDNICE (CLLD)

U organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Uprava ribarstva kao Upravljačko tijelo Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020., organizirala je **6. svibnja 2015.** godine u Falkensteiner Hotel & Spa Iadera Resort Punta Skala, Petrčane, Zadar "**Opću konferenciju o lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice (CLLD)**" s ciljem informiranja i podizanja svijesti potencijalnih korisnika o mogućnostima korištenja sredstava potpore iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo namijenjenih ribarstvenim i akvakulturnim područjima. **Ciljevi lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice** su promicanje

socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva, stvaranje radnih mjesta i jačanje inovacija. Postizanje navedenih ciljeva provodit će se potporom za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, pristupom "odozdo prema gore" (eng. "bottom-up") u okviru lokalnih inicijativa odnosno partnerstva sastavljenih od predstavnika gospodarskog, civilnog i javnog sektora čime se odražava lokalna zajednica u cilju izrade i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu (LRSR). Upravljačko tijelo - Uprava ribarstva je predvidjela sredstva za dodjelu pripremljene potpore lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice za izgradnju kapaciteta, osposobljavanja i umrežavanja u svrhu pripreme i provedbe LRSR. Uvjeti, kriteriji i način dodjele pripremljene potpore u okviru održivog razvoja ribarstvenih i akvakulturnih područja biti će definirani Pravilnikom za dodjelu "Pripremljene potpore".

LRSR predstavljaju usklađen skup projekata čija je svrha **ostvarivanje lokalnih ciljeva i potreba**, te koje doprinose ostvarivanju ciljeva i prioriteta Europske unije za pametan, održiv i uključiv razvoj. One lokalne inicijative čije LRSR budu odobrene za sufinanciranje iz EFPR-a, bit će priznate kao **lokalne akcijske grupe u ribarstvu** (eng. *Fisheries Local Action Group - FLAG*), te će upravo one biti nadležne za provedbu LRSR-a odnosno provedbu održivog razvoja ribarstvenih i akvakulturnih područja.

Konferencija je organizirana u suradnji s Europskom komisijom i FARNET-om čiji su predstavnici sudjelovali na navedenoj konferenciji. Sudjelovali su i predstavnici lokalnih akcijskih grupa, partnerskih institucija, znanstvenih institucija i predstavnici županija.

Cilj konferencije bio je pružiti potencijalnim korisnicima opće informacije o provedbi CLLD pristupa uz potporu EFPR-a, te informacije specifične za provedbu pripremljene potpore za CLLD u Republici Hrvatskoj. Osim toga, namjera je bila podijeliti s potencijalnim korisnicima dosadašnja iskustva drugih zemalja članica, posebno u provedbi Prioritetne osi 4, tj. mjera

usmjerenih lokalnom razvoju u okviru Europskog fonda za ribarstvo iz prethodnog programskog razdoblja (2007.-2013.).

Nakon pozdravnog govora **mr. sc. Ante Mišure**, pomoćnika ministra, Ministarstva poljoprivrede, Uprave ribarstva i **g. Frangiscosa Nikoliana**, voditelja Odjela Europske komisije, Opće uprave za pomorstvo i ribarstvo, Uprave za Mediteran i Crno more, **G. Dominique Leveil** zamjenik voditelja Odjela Europske komisije, Opće uprave za pomorstvo i ribarstvo, Uprave za razvojnu politiku i koordinaciju je održao prezentaciju u kojoj je pružio informacije o očekivanjima, izazovima primjene CLLD pristupa kroz EFPR, glavne prednosti, uvjete, mogućnosti i primjere financiranja, te ostale mogućnosti. - [Role expectations and challenges for the CLLD approach through EMFF](#).

G. John Grieve, koordinator za Hrvatsku, Europske mreže ribarstvenih područja (FARNET) je u prezentaciji [Building the FLAG approach](#) pružio informacije o glavnim razvojnim koracima CLLD pristupa, odnosno području, partnerstvu i strategiji. Objasnio je korake i principe u ta tri elementa. Prezentaciju je završio na primjeru Southwest FLAG-ova. Voditelj tima za Europsku mrežu ribarstvenih područja (FARNET) **g. Gilles van de Walle** je pružio informacije o djelatnostima tima za pružanje podrške europskoj mreži ribarstvenih područja, dodanoj vrijednosti umrežavanja, publikacije i alate, kao što su između ostalog primjeri dobre prakse, koje koriste u FARNET-u i koji su dostupni na njihovim stranicama.

Nakon prezentacija od strane Europske komisije i predstavnika FARNET-a, predstavnik Upravljačkog tijela - Uprave ribarstva, **g. Dani Franulović** je održao prezentaciju o Nacrtu Operativnog programa 2014.- 2020. godina i mogućnostima potpore u okviru CLLD pristupa u Republici Hrvatskoj, predviđena financijska sredstva, prijedlog u vezi prihvatljivosti područja i sastava upravljačkog tijela lokalne inicijative za pripremnu potporu.

G. Vasilis Papavasileiou, generalni upravitelj Razvojne agencije Thessaloniki i FLAG-a Thessaloniki iz Grčke je prikazao iskustva grčkih FLAG-ova i LAG-ova iz prošlog programskog razdoblja (2007.-2013.), definiranje okvira za područje, glavne izazove područja, glavni fokus FLAG strategije i glavne aktivnosti. Gospodin Papavasileiou je na primjeru lokalne razvojne strategije u ribarstvu zapadne obale zaljeva Thermaikos objasnio područje, glavne izazove područja, glavni fokus strategije, glavne aktivnosti, proces odobravanja i provedbe strategije, te osiguravanje transparentnosti. U zadnjem djelu prezentacije prikazani su primjeri dobre prakse i projekata. Završnu prezentaciju na konferenciji je održao **g. Ivan Čupić**, voditelj LAG-a "LAURA", u kojoj je pružio uvid u iskustva, izazove i rješenja na primjeru hrvatskog LAG-a "LAURA", kao i prikaz područja, strukturu članstva, rezultate iz prošlog razdoblja, jednogodišnje provedbe i organizaciju najveće LAG manifestacije u ovom dijelu EU. Prikazao je i osnivanje FLAG-a "LOSTURA", te daljnje planove.

OBJAVLJENA RANG LISTA SUDIONIKA U MALOM OBALNOM RIBOLOVU

Zakonom o morskome ribarstvu ("Narodne novine", br. 81/2013, 14/2014 i 152/2014) uspostavljena je kategorija malog obalnog ribolova, te je propisana obveza donošenja odgovarajućeg podzakonskog propisa – pravilnika - kojim se određuje broj nositelja važećih odobrenja za mali ribolov kojima se može izdati povlastica za mali obalni ribolov i donošenje kriterija za rang listu sudionika u malom obalnom ribolovu.

Sukladno navedenom, **23. siječnja 2015. godine objavljen je Pravilnik o obavljanju malog obalnog ribolova ("Narodne novine" broj 8/2015)** kojim se propisuju kriteriji za formiranje rang liste sudionika u malom obalnom ribolovu, postupak revizije i ažuriranja rang liste sudionika u malom obalnom ribolovu, sadržaj obrasca, uvjeti i način izdavanja povlastice za mali obalni ribolov i sadržaj i način vođenja registra povlastica.

Nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva **objavljena je Odluka o rang listi sudionika u malom obalnom ribolovu** s pripadajućim Prilozima. Koja je dostupna na web stranicama Uprave ribarstva na linku: <http://www.mps.hr/default.aspx?id=15338>.

ZABRANA OBAVLJANJA RIBOLOVA MREŽOM PLIVARICOM – SRDELAROM U SVIBNJU

Ministarstvo poljoprivrede objavilo je *dopunu Pravilnika o prostornom i vremenskom ograničenju obavljanja gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivaricom - srdelarom u 2015. godini* ("Narodne novine", broj 37/2015) kojom se u članku 2. propisuje **zabrana obavljanja ribolova** navedenim alatom u cijelom ribolovnom moru Republike Hrvatske **u razdoblju 1. svibnja 2015. godine u 12:00 sati do 31. svibnja 2015. godine u 12:00 sati.**

Za ovakav tip mjere, namijenjene oporavku resursa, moguće je sufinanciranje u okviru Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo, ukoliko su zadovoljeni svi uvjeti propisani Uredbom (EU) br. 508/2014., a što je i predviđeno u okviru Operativnoga programa za pomorstvo i ribarstvo. Također, iako je ovo ograničenje proizašlo iz preporuke GFCM-a, isto je predviđeno i u okviru nacionalnoga Plana upravljanja okružujućom mrežom plivaricom - srdelarom, a vezano uz zaštitu incuna.

ZAPOČEO TUNOLOV

Sukladno *Pravilniku o ulovu, uzgoju i prometu tune (Thunnus thynnus), igluna (Xiphias gladius) i iglana (Tetrapturus belone* ("Narodne novine", br. 3/2015, 11/2015 i 44/2015) **26. svibnja** započeo je ribolov tune plivaricama tunolovkama, koji je dozvoljen do **24. lipnja** ili do iskorištenja dodijeljene izlovne kvote unutar tog razdoblja.

Ukupna izlovna kvota za tunu za Republiku Hrvatsku za 2015. godinu iznosi **461,16 tona**, odnosno 438,16 tona za plivaricu tunolovku.

Svim brodovima želimo uspjeha u ovogodišnjoj sezoni!!!!!!!!!!!!

OSTALO

POSTOJEĆE POTPORE U RIBARSTVU

Postojeće potpore u sektoru ribarstva i akvakulture su potpore koje je Ministarstvo poljoprivrede prijavilo Europskoj komisiji kao potpore koje se provode dugi niz godina i koje bi Republika Hrvatska zadržala nakon pristupanja u prijelaznom periodu do punog prelaska na sustav potpora sukladnih pravnoj stečevini Europske unije. Isto je uneseno u Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji ("Narodne novine" Međunarodni ugovori, br. 2/2012), te je **provedba postojećih potpora omogućena u razdoblju od tri godine nakon punopravnog pristupanja EU, odnosno, zaključno do 30. lipnja 2016. godine**. Sukladno navedenom, u Zakonu o morskom ribarstvu osiguran je pravni temelj provedbe koji omogućava donošenje podzakonskih propisa za provedbu svih modela potpore.

Postojeće potpore obuhvaćaju sedam modela potpora:

1. Održavanje eko sustava ribnjaka
2. Razvoj ribarskih zadruga
3. Sufinanciranje dijela troškova zbog otežanih uvjeta i povećanih troškova poslovanja u ribarstvu
4. Tržišna kompenzacija
5. Model poticanja proizvodnje u ribarstvu
6. Otkup povlastica ili alata unutar povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru
7. Potpore investicijama u ribarska plovila

Osim navedenih potpora koje su se u prepristupnom razdoblju provodile od strane resornog ministarstva, kao postojeće potpore prijavljeni su i modeli potpora sektoru ribarstva koji su se provodili od strane **regionalne i lokalne uprave i samouprave**, te potpore koje su se provodile u obliku **subvencioniranja kamate** putem kreditnih plasmana **Hrvatske banke za obnovu i razvoj**.

Za provedbu nabrojanih modela potpore novčana sredstva se osiguravaju u **Državnom proračunu Republike Hrvatske, te iste provodi Ministarstvo poljoprivrede**. Provedba ovih modela omogućava postepeni prelazak sektora ribarstva i akvakulture na investicijske potpore koje će doprinijeti održivom razvoju cjelokupnog ribarstva i ostvarenju ciljeva Zajedničke ribarstvene politike uzimajući u obzir naše nacionalne okvire.

Kroz model održavanja eko sustava ribnjaka osigurava se očuvanje proizvodne funkcije ribnjaka, te se kompenziraju poteškoće nastale u proizvodnji uz omogućavanje održavanja ribnjaka kao važnih bioloških staništa. Potpora kroz ovaj model provodi se od 2008. godine i prosječno se godišnje isplati 8 milijuna kuna za 30-ak korisnika.

Potpore razvoju ribarskih zadruga provode od 2009. godine i prosječno se godišnje sufinanciraju njihovi projekti i ulaganja s iznosom od 7 milijuna kuna za oko 15 ribarskih zadruga.

Sufinanciranje dijela troškova zbog otežanih uvjeta i povećanih troškova poslovanja u ribarstvu i akvakulturi (ili potpora za plavi diesel) je potpora koja se dodjeljuje kao sufinanciranje razlike u cijeni goriva preko 5,00 kuna po litri sukladno utrošenim količinama goriva, obzirom da troškovi goriva zbog relativno niske postignute prodajne cijene ulova/uzgoja zauzimaju značajni udio u ukupnim troškovima. Iz ovog je razloga 2011. godine uveden ovaj model potpore putem kojeg se godišnje isplati prosječno oko 20 milijuna kuna za oko 700 korisnika.

Modelom tržišne kompenzacije, koji je uveden još 2006. godine, omogućena je cjenovna potpora u sektoru ribarstva za demerzalne vrste riba (za sve vrste prodane ribe, osim plave ribe, spužava i koralja) koje predstavljaju gospodarski najznačajniji element na hrvatskom tržištu, a za koji je utvrđeno da postižu, u usporedbi sa sličnim tržištima, izrazito niske cijene što, uslijed niske prodajne cijene i povećanja operativnih troškova, dovodi u pitanje opstojnost ove djelatnosti. Prosječno se godišnje kroz ovaj model izvrši isplata oko 22 milijuna kuna za oko 500 korisnika.

Model poticanja proizvodnje u ribarstvu obuhvaća potpore za prodane količine ribe iz vlastite proizvodnje- ulova, uzgoja ili prerade, a u provedbi je, kroz različite modifikacije, od 2002. godine. Do ulaska RH u EU prosječni godišnji iznos dosegao je 85 milijuna godišnje, a potom, u cilju prelaska na investicijske potpore, taj iznos je prepolovljen.

Potpore investicijama u ribarska plovila omogućene su također sukladno ranije provedenim projektima kojima je izvršeno sufinanciranje ulaganja u kupnju ribolovne opreme, alata i strojeva. Ministarstvo poljoprivrede izradilo je Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote te isti provelo nakon prihvaćanja od strane Vlade RH. Navedenim je omogućeno sufinanciranje troškova ulaganja u ribarska plovila za koje se prijavio veliki broj zainteresiranih ribara. Predviđena je isplata oko 12 milijuna kuna za nešto manje od 400 korisnika.

ISPLAĆENE POTPORE

Modeli potpore plavog diesela, tržišne kompenzacije i poticanja proizvodnje u ribarstvu provode se u kvartalnim razdobljima, te je u travnju 2015. godine izvršena **isplata potpora** kako je prikazano u tablici:

MODEL	KATEGORIJA	ISPLAĆENO
POTICANJE PROIZVODNJE	Uzgoj bijele morske ribe i mlađi	3.689.240,09
	Uzgoj slatkovodne ribe I. skupine	2.151.482,95
	Uzgoj slatkovodne ribe II. skupine	3.881.035,92
	Uzgoj školjaka	105.702,50
	Ulov male plave ribe	5.952.121,21
	Prerada proizvoda ribarstva	8.129.864,28
PLAVI DIESEL		4.126.005,08
TRŽIŠNA KOMPENZACIJA		5.999.593,71
UKUPNO		34.035.045,74

VAŽNO

Sukladno *Pravilniku o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore kroz sufinanciranje troškova kupnje ribolovnih alata, opreme i pogonskih strojeva za obavljanje gospodarskog ribolov na moru* („Narodne novine“, broj 94/2014) u svibnju je Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva preko HBOR-a isplatilo ukupan iznos od **11.982.091,80 kuna** za **349 korisnika**.

ZANIMLJIVOSTI UZ PITANJA I ODGOVORE

Namjera nam je u svakom broju obuhvatiti jedan od segmenata ribarstva i dati jednostavne odgovore na odgovarajuća pitanja. Nastojati ćemo biti aktualni i ovim dijelom e-novina obuhvatiti trenutne aktualnosti.

U ovome broju obuhvatiti ćemo osnovna pitanja i odgovore vezane uz **Europski fond za pomorstvo i ribarstvo**.

Pitanja i odgovori

Što je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)?

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) je financijski instrument Europske unije za programsko razdoblje 2014.-2020. godine koji će doprinijeti postizanju ciljeva nove, reformirane Zajedničke ribarstvene politike (ZRP) i poticati provedbu Integrirane pomorske politike (IPP) Europske unije. Ovaj fond je jedan od pet tzv. *Europskih strukturnih i investicijskih fondova* (ESI fondovi) koji se međusobno nadopunjuju i nastoje promicati oporavak Europe temeljen na rastu i zapošljavanju. Fondovi koji čine ESI fondove uz EFPR su **Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Kohezijski fond i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj**.

U okviru EFPR-a zemljama članicama je za programsko razdoblje 2014.-2020. Godina na raspolaganju **6,5 milijardi eura**, što je dio cjelokupne omotnice namijenjene ribarstvu i pomorstvu. Osim što je glavni izvor financiranja provedbe reformirane ZRP, sredstva EFPR-a su na raspolaganju i za partnerske sporazume s trećim zemljama te doprinose regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom. **Republika Hrvatska u okviru EFPR-a ima na raspolaganju 252,6 milijuna eura za razdoblje 2014.-2020. godina**.

Koji su prioriteti EFPR-a?

EFPR je usmjeren prema dugoročnim ciljevima strategije Europa 2020 za pametan, održiv i uključiv rast tijekom razdoblje 2014.-2020. EFPR će doprinijet će **promicanju konkurentnog, okolišno i gospodarski održivog i društveno odgovornog ribarstva i akvakulture, poticati će provedbu Zajedničke ribarstvene politike, promicati će uravnotežen i uključiv teritorijalni razvoj ribarstvenih područja i područja u akvakulturi, te potiče razvoj i provedbu Integrirane pomorske politike na način koji nadopunjuje kohezijsku politiku i Zajedničku ribarstvenu politiku**. Navedeni ciljevi su strukturirani u okviru **šest prioriteta EFPR-a**:

1. Poticanje okolišno održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva

2. Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture
3. Poticanje provedbe ZRP-a putem prikupljanja i upravljanja podacima u svrhu poboljšanja znanstvenih spoznaja kao i pružanjem potpore za praćenje, kontrolu i provedbu, jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovite javne uprave bez dodatnog administrativnog opterećenja
4. Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije kroz promicanje gospodarskog rasta, društvene uključenosti, stvaranja radnih mjesta i pružanja podrške pri zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnim i kontinentalnim zajednicama koje ovise o ribolovu i akvakulturi, uključujući diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu, te prema ostalim sektorima pomorskog gospodarstva
5. Poticanje stavljanja na tržište i prerade kroz poboljšanje organizacije tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture i kroz poticanje ulaganja u sektore prerade i stavljanja na tržište
6. Poticanje provedbe Integrirane pomorske politike

Dodatno, EFPR uključuje i popratne mjere tehničke pomoći, te potporu regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom.

Tko će imati koristi i na koji način?

- Zajednice koje ovise o ribarstvu imat će koristi od novih mogućnosti u ribarstvu, akvakulturi i drugim područjima pomorskog gospodarstva, što će imati pozitivan utjecaj na lokalni rast i zapošljavanje.
- Akvakultura će imati više ulaganja za promicanje zelenog rasta, inovacija i konkurentnosti.
- Prerađivačka industrija će imati koristi od stabilnih zaliha ulovljenih i uzgojenih proizvoda ribarstva.
- Znanstvenici i istraživači će imati koristi od posebnih odredbi za javno financiranje prikupljanja podataka i znanstvenih savjeta, te od mjera za poticanje inovacija i razmjene znanja između znanstvenika i ribara.
- Tvrtke koje se bave obalnim ili offshore gospodarskim djelatnostima, kao i poduzeća koja se bave pružanjem usluga, također će imati koristi od EFPR-a.
- Potrošači Europske unije će imati pristup zdravim ribljim i uzgojenim proizvodima s visokom hranjivom vrijednošću.

Kako je osigurana održivost okoliša?

EFPR uključuje poticanje zaštite okoliša putem mjera potpore upravljanja ribljim resursima, uključujući prijelaz na maksimalni održivi prinos, obvezu iskrcaja svog ulova, kao i usvajanje dugoročnih Planova upravljanja. **EFPR će podržati**, na primjer:

- Smanjenje utjecaja ribarstva/akvakulture na morski okoliš, prikupljanje otpada iz mora koje provode ribari (poput uklanjanja izgubljenih ribolovnih alata i morskih otpadaka).
- Mjere uvođenja selektivnijeg ribolovnog alata i tehnika, uključujući izbjegavanje i smanjenje, u najvećoj mogućoj mjeri, neželjenog ulova.
- Upravljanje, očuvanje i praćenje lokaliteta mreže NATURA 2000, te ostalih zaštićenih morskih područja.
- Trajnu obustavu ribolovne aktivnosti s ciljem smanjenja ribolovnog napora u segmentu prekapacitiranosti ribolovne flote.
- Mjere za ublažavanje učinaka klimatskih promjena i poboljšanja energetske učinkovitosti ribarskih plovila s ciljem smanjenja emisija onečišćivača ili stakleničkih plinova.
- Marketinške mjere i promotivne kampanje kao podrška održivog ribolova i proizvoda akvakulture.

Osim toga, proračun namijenjen za prikupljanje podataka i pružanje znanstvenih savjeta, kao i kontrolu u ribarstvu je znatno povećan.

Što je s potporom inovacijama?

EFPR također uključuje mjere s jakim naglaskom na inovacije s ciljem poticanja razvoja ili uvođenja novih ili znatno poboljšanih proizvoda i opreme, kao i postupaka i tehnika, te novih ili poboljšanih sustava upravljanja i organizacije, uključujući na razini prerade i stavljanja na tržište. **Cilj je pomoći sektoru ribarstva i akvakulture** pri dodavanju vrijednosti njihovim proizvodima, smanjenju utjecaja njihovih aktivnosti na okoliš, kao i smanjenju troškova proizvodnje. Ova je potpora osobito važna na razini malog priobalnog ribolova.

Potpora za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice u ribarskim mjestima također će pomoći širiti mjere inovacija na lokalnoj razini.

EFPR će nastojati promicati nove oblike akvakulture s visokim potencijalom za inovacije i potencijalom rasta, kao što je offshore i akvakultura nenamijenjena ljudskoj prehrani (npr. proizvodnja algi). Može poduprijeti i ulaganja koja doprinose diversifikaciji prihoda ribara kroz razvoj komplementarnih djelatnosti, uključujući ulaganja u plovilo, udičarski turizam, restorane, okolišne usluge u području ribolova i obrazovne aktivnosti o ribolovu.

Što je sa socijalnim dijalogom?

U skladu s prioritetom uključivog rasta iz programa Europa 2020, EFPR će **promicati društvenu koheziju i stvaranje novih radnih mjesta u zajednicama koje ovise o ribarstvu, posebno kroz diversifikaciju djelatnosti**. To će također donijeti pojačanu podršku pristupu razvoju pod vodstvom zajednice, što bi dovelo do održivog razvoja ribarstvenih područja.

EFPR će također pružiti podršku za mnoge oblike osposobljavanja, posebno za nezaposlene mlade, te supružnike ili partnere ribara i uzgajivača ribe na aktivnostima vezanim uz ribolov. Konačno, pružit će pomoć za pokretanje poslovanja za mlade ribare.

EFPR može podupirati umrežavanje, razmjenu iskustava i najbolje prakse između zainteresiranih strana, kao i između organizacija koje promiču jednake mogućnosti između muškaraca i žena, te koje promiču ulogu žena u ribarskim zajednicama i nedovoljno zastupljene skupine uključene u mali priobalni ribolov ili ribolov s obale. Mali priobalni ribolov je važan za zapošljavanje, te će mu EFPR dati prednost i privilegirani pristup financiranja, osobito primjenom više stope intenziteta potpore.

Što je s Integriranom pomorskom politikom?

EFPR će također podržati Integriranu pomorsku politiku, koja podupire **razvoj i provedbu integriranog upravljanja pomorskim i priobalnim aktivnostima**, posebno kroz:

- Promicanje dijaloga i suradnje s nadležnim tijelima država članica i dionicama, te između njih u vezi s pitanjima mora i pomorstva.
- Postupan razvoj sveobuhvatne i javno dostupne visokokvalitetne baze podataka i znanja o moru, koja olakšava razmjenu, ponovnu uporabu i dijeljenje tih podataka i znanja među različitim skupinama korisnika, na taj način izbjegavajući dupliciranje napora.
- Podupiranje održivog ekonomskog rasta, zapošljavanja, inovacija i nove tehnologije u novim i perspektivnim pomorskim sektorima, kao i u priobalnim regijama, otočkim i najudaljenijim regijama Europske unije.
- Razvoj tehničkih alata za Integrirani pomorski nadzor (IPN), posebno za podršku rada "zajedničkog okruženja za razmjenu informacija" (CISE) s ciljem poboljšanja informiranosti korisnika o stanju aktivnosti na moru, kao i decentralizacije.
- Promicanje zaštite morskog okoliša, posebno njegove biološke raznolikosti i zaštićenih pomorskih područja, kao što su lokaliteti mreže Natura 2000., i održivog korištenja morskih i priobalnih resursa.

Kako osigurati pravilno trošenje novca?

Zajedno s drugim Europskim strukturnim i investicijskim fondovima, EFPR ima niz **novih značajki** koje će osigurati veću učinkovitost i djelotvornost u provedbi programa:

- Okvirni "ex-ante" uvjeti moraju biti ispunjeni prije nego što su sredstva isplaćena, kako bi se osiguralo da su ulaganja izvedena na najučinkovitiji način.
- Napredak pri ostvarenju ciljeva bit će pomno praćen i usmjeren protiv prekretnica u sklopu dogovorenog okvira izvedbe. Dodjeljivanje dodatnih sredstava također će ovisiti o okviru izvedbe.
- Pristup sredstvima također će uvjetovati usklađenost država članica i operatora s ciljevima i pravilima Zajedničke ribarstvene politike. To posebice uključuje obveze kontrole, borbu protiv nezakonitog, nereguliranog i neprijavljenog ribolova (IUU popis), te obveze prikupljanja podataka od strane država članica. U praksi bi to značilo da:
  - ribari koji su počinili teške prekršaje ili koji posjeduju ribarska plovila uključena u IUU popis, neće primiti nikakve subvencije (a morat će vratiti primljena sredstva)
  - Komisija može prekinuti ili obustaviti plaćanja zemljama članicama koje nisu u skladu s ispunjenjem svojih obveza u pogledu kontrole i prikupljanja podataka

Posljednje, ali ne i manje važno, financiranje unutar EFPR-a podliježe novim pravilima transparentnosti: države članice će morati na posebnoj web stranici ili web portalu objaviti popis operacija podržanih od strane EFPR-a, uz navedeni iznos doprinosa Europske unije za svaku od operacija. Ovaj popis će se ažurirati najmanje svakih šest mjeseci. To je osobito važno kako bi se spriječilo da korisnici koji su uključeni u ilegalne ribolovne aktivnosti dobiju sredstva.

U slijedećem broju u rubrici Zanimljivosti uz pitanja i odgovore tema će biti FLAG-ovi.

NAJAVE BUDUĆIH DOGAĐANJA I AKTIVNOSTI

 U Splitu će se 19. lipnja 2015. godine u hotelu Radisson blu u organizaciji naših EU parlamentaraca održati konferencija vezana uz odredbe zajedničke ribarstvene politike. Uz naše EU parlamentarce očekuje se dolazak i predstavnika Europske komisije

 Uprava ribarstva tijekom lipnja održati će radne sastanke sa predstavnicima obalnih županija, lokalnim razvojnim agencijama, predstavnicima sektora ribarstva i predstavnicima lokalnih akcijskih grupa, vezano uz provedbu CLLD pristupa te definiranje odredbi Pravilnika o dodjeli pripremne potpore

KONTAKT:

- **Ministarstvo poljoprivrede - Uprava ribarstva**
Planinska 2a
10000 Zagreb

- tel: (01) 6443 185
fax: (01) 6443 200
link: www.mps.hr/ribarstvo/

- Sve upite vezane za Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) možete uputiti na e-mail: eufondovi.ribarstvo@mps.hr